

Arányi György zeneszerző sikeres bemutatkozó estje a szegedi újságíróklubban

Néhány nappal ezelőtt a szegediek még alig ismerték Arányi György nevét. Szombati bemutatkozó estjére mégis szépszámu közönség gyűlt össze az egyetemesen ritkább és jelentősebb műsorokat rendező újságíró klubban. A program új, modern művek bemutatását ígérte, s mivel az ilyen bemutatók Szeged zenei életében, sajnos, meglehetősen ritkák, ez a kivételes esemény a maga kétszázhetven szövegű voltával értekezően vonzotta a zene-talajongókat.

Azt hisszük, nem távozott senki csalódotan a hangversenyről. Az est résztvevőit tartalmas, modern muzsikát hallották, s olyan zeneszerző művészetével is megismerkedtek, akik igényes önmagával szemben és tudatában újat, eredetit nyújtani. Arányi nem azzal akar sikert aratni, hogy a két magyar zeneszerző-óriás, Bartók és Kodály művészetét utánolja — egy időben ez diadalmának számított! — hanem lenyűgöző hatásuk alól felszabadulva, egyéni hang-

nékadémián — és Bartók utolsó korszakában írt műveinek (a legrokonszenvesebb modern zenének) a hatása, bizonyos, hogy Arányi alkotásai ritmikailag, harmóniai, szerkezeti megoldásaiban néha emlékeztetnek a két mester művészetére, anélkül természetesen, hogy alapvető eredetiségük feloldódna.

A gazdag est műsorában jó néhány Arányi-művet hallottunk. A már említetteken kívül a II. Rapszódia, a zongorára és Csellóra írt szonátát, s az Emlékeztést. Legjelentősebb alkotása talán a II. Trió, ez a modern hangvételű, monumentális hatású, drámai mondanivalójú mű.

Az est egyik legkellemesebb meglepetése a közreműködő Isépy Eszter gordonkaiátka volt. A fiatal művésznő olyan mély átéléssel és bravúros technikával tudással játszott, nehéz szólómat, hogy méltán érdemelte ki a résztvevő közönség elismerését. A másik közreműködő művész, Mátópuszt Rezső pontos és finom hegedűjátékával tűnt fel.

Végül: az újságíró klub zongoráján valószínűleg kitűnően lehet tánczenét megszólaltatni. Ilyen célokra azonban, mint a szombat esti hangverseny, nem alkalmas.

Ü. L.

A gépmodellek műhelyében

Nem játékszernek készülnek, hanem az ipartervezés fontos munkájában töltnek be jelentős feladatot azok a gondosan összeállított modellek, amelyek egyikét felvételünkön is láthatjuk. A Képzőművészeti Kivitelező és Ipartervező Vállalat budapesti stúdiójában készítik a különféle iparágak részére a minden részletében az eredeti nagy gépnek megfelelő modelleket. Képzőművészeti portáldaru modelljét láthatjuk szerelés közben.

Sok munkát adtak a részegnek a mentőknek

Sok munkája akadt szombaton és vasárnap a szegedi mentőknek. A legtöbb szöveget azonban nem betegekhez, hanem eszméletlenségig ittas személyekhez hívták őket.

Szombaton este fél 10-kor a Virág cukrászda elé riasztották a mentőket, ahol eszméletlenül fekvő, arcán zúzott sebekkel a részeg, ismert idült alkoholista, Kukuk Istvánné. A részeg nőt a mentők a Sebészeti Klinikára szállították. Vasárnap a délelőtti órákban Szeged, Felhő utca 9 szám alatti házban két »beteget« is akadt a mentőknek: Rácz Józsefné és Futó Ilona 30 éves idült alkoholista nők. Ugyancsak vasárnap este a Nemestakács utca 32 szám alá kellett kimenni a mentőknek, ahol R. I. 40 éves egyetemi dolgozó ittas állapotban volt, arcán látható sérülésekkel. A részeg azonban, mire a mentők kijöttek, valamilyen nyire összeszedte magát és nem volt hajlandó beleegyezni a kórházba szállításába.

Berugott az algyői úti 10-es italboltban vasárnap Cs. I. 65 éves nyugdíjas, Szeged, Petőfitelep 43-as utca 1120, szám alatti lakos. Ittas állapotban nekidől a forró kályhának, majd kezét anynyira megégette, hogy a mentők másod és harmadfokú égési sebekkel szállították a Bőrgyógyászati Klinikára.

Asztalos szakmunkásokat és falpari

gép-munkásokat

azonnali belépésre felvesz a Bács-Kiskun megyei Falipari Vállalat, Kiskunhalas.

A szegedi „bambiügy”

Igazán időszerű ez a probléma csak majd a nyári hónapokban lesz. Csak hogy akkor már nem lehet rajta segíteni. S ezért kell már most fölvetnünk mind a megoldás, mind pedig a megoldásért való felelősség kérdését.

Az elmúlt nyáron is sok baj volt az üdítő italok körül. Akadozott az ellátás, nem volt sohasem elegendő mennyiségű »bambi« raktáron. Akkor azzal nyugtatuk meg a nagyközönséget, hogy nincs ok aggodalomra, hiszen a Szegedi Konzervgyár — amelynek pedig más a »profilja« —, a város iránti szolidaritásból munkába állított egy bambitöltő-gépet, amely az Anna Gyógy- és Szikvízüzem akadozó üdítőital-termelését kiegészíti a fokozott igényeknek megfelelően, s így nincs és nem is lehet fönnakadás az üdítőitalok forgalmában.

Szóval ezt írtuk nyáron a kedélyek megnyugtására. De hogy 1961. nyarán mivel nyugtatjuk majd meg az üdítőitalok után épdező kedélyeket, azt egyelőre bajos elképzelni.

A Szegedi Konzervgyár ugyanis arra hivatkozik, hogy számára nem fizetődik ki az üdítő ital termelése, mert munkaerőt von el a paradiplomle-gyártástól, aminek a programja épp e időre esik. A »bambi-gyártás« — mint mondják —, különben sem profilja az üzemnek. Ezért az Élelmiszerügyi Minisztérium hozzájárulásával a Csongrád megyei tanács ipari osztályán keresztül átadta az egész »bambiapparatust« s vele a több mint egymillió üvegpark jelentős részét a hőmezővásárhelyi szikvízüzemnek.

Annak ellenére, hogy Kardos Ernőnek, a Szegedi Konzervgyár főmérnökének az üzem desztillált saját érdekei szempontjából talán igaza volt, amikor igyekezett szépszerével megszabadulni az üdítőital gyártásától, semmiképp sem tudunk egyet-érteni ezzel az eljárással.

A Szegedi Anna gyógy- és szikvízüzem igazgatója, Bürgés Mihály elmondta, hogy

amikor ők segítségért fordultak a Szegedi Konzervgyárhoz, mert az egyre apadó üvegparkjuk máhónap lehetetlenné teszi számukra az üdítő italok készítését és palackozását, ott kérésüket a következőképpen fogadták: maradj még a »bambiapparatusból« egy fölösleges fogaskerekünk. Azt szívesen átengedjük a szegedi szikvízüzemnek!...

Hát sok egyéb dolog mellett ez az, amivel semmiképp nem lehet egyetérteni. Mi nem vitatjuk, hogy Vásárhelynek szüksége van-e arra a gépre, meg a mellékelt üvegparkra. Ha nem volna szüksége rá, biztosan nem kérték volna. Dehát Szegednek legalább akkora szüksége volt rá, ha nem sokkal nagyobb. Miért kellett akkor mégis elvinni Szegedről ezt a berendezést? Talán mert a két említett helyi üzem vezetői nem »szimpatizálnak« egymással? A szegedi szikvízüzem a mellékelt üvegekkel éppúgy munkába tudta volna állítani azt a gépet, mint ahogy Vásárhelyen munkába állították.

A törzsalkodás sohasem vezet jóra. S az sem szült jó vért, hogy azon az értekezleten, amelyen a városi tanács kereskedelmi osztályának és az illetékes kereskedelmi vállalatoknak a képviselői az üdítőital-ellátás gondjait vitatták meg, a Szegedi Konzervgyár részéről — bár őket éppúgy meghívták, mint más — nem jelent meg senki.

Ahhoz, hogy a nyári időben igényelt napi 20 ezer üveg bambit biztosítani tudja a szegedi szikvízüzem, legalább 40 ezer darabos üvegparkra lenne szüksége. Ezzel szemben a rendelkezésre álló bambis-üvegek száma összesen nem éri el a tízezer darabot. A sajtószentpéteri üveggyár, ahol a bambis-üvegek készülnek sorozatosan elutasítja a Szegedi Anna Gyógy- és Szikvízüzem üvegigényléseit.

Helyesen járt-e hát el a Szegedi Konzervgyár a fenti esetben? S vállalja-e a közvélemény nyilvánossága előtt a felelősséget ezért az eljárást?

Papp Lajos

Fokozottan ellenőrzik a szegedi magánkisiparosoknál foglalkoztatott ipari tanulókat helyzetét

A napokban ülést tartott a KIOSZ tanulótanácsa. Ez a nemrégiben alakult szerv hivatott a szegedi magánkisiparosok tanulóinak érdekvédelmére, s megfelelő előmenetelnek biztosítására. Az értekezleten több, mint

háromszáz szegedi és környékbeli ipari tanuló törvényben biztosított jogainak újszerű ellenőrzését határozták el.

A KIOSZ szegedi titkársága foglalkoztatási űrlapot állított ki, melyet valamennyi szegedi kisiparos és tanulója a hivatalos szerv előtt írt alá. (Csak hat kisiparos nem jelent meg ennek a nyomtatványnak a kitöltésére, ezeket a tanulótanács tagjai felkeresik.)

Határozatot hoztak, hogy ezt a nyilvántartást a jövőben rendszeresen ellenőrzik. Korábban előfordult ugyanis, hogy az ipari tanulótanács tagjai megjelentek ugyan egyes magánkisiparosoknál, de azon helytelen elv alapján, hogy az ellenőrző bácsi elmegy, de én még itt maradok két-három évig, a tanulókat nem merték bevaltatni, hogy túlóráztatja őket a mester. Most ilyen tartózkodásnak elejét vették, mert

valamennyi műhelyben ki kell függeszteni a táblát: melyen fel lesz tüntetve, mikor kezdődik a tanuló munkaideje, mettől meddig van az iskolában, s mikor végződik a munkaideje.

A KIOSZ rendszeresíti a központi rendelkezések alapján — a tanulókat felévenként kötelező rész-szakvizsgáját. Ezen egyelőre a nagyobb szakmákban vesznek részt tanulókat, akiket szakemberekből, s az iparitanulókiskola megbízottjaiból álló bizottság vizsgálta. A múlt héten az asztalos tanulókat, felkészültségük ellenőrztek, most, e héten a fűrészbő tanulókat vizsgálta. A múlt heti asztalos rész-vizsga értékelése alkalmából az iparitanuló-tanács megállapította, hogy nem megfelelő az oktatás. Sok kisiparos csak a javításokat bízta a tanulóra, mert sok a munkája, s elsősorban pénzt akar keresni. Hiányzanak az alapismeretek, nem ismerik a rajzokat, az anyagokat s a szakma speciális szerszá-

mait. Ebben hibáztatták az iparitanuló-iskolát is, és a szegedi tanácsokzat

indítványoznak az iskola oktatóinak, valamint a szintén érdekelt kisipari szövetkezetek tanulókkal foglalkozó megbízottainak. Ezenkívül összehívják a mestereket, s személy szerint felhívják a figyelmüket: miben maradt le a tanulójuk, mire oktatassák, hogy a szakvizsga letétele után becsülettel megállják a helyüket. Tervebe vették még az

üzemi tapasztalateserét, hogy bővítsék a leendő szakiparosok gyakorlati ismereteit.

Foglalkozott az iparitanuló-tanács az idej tanulószervezetekkel. Megállapította, hogy 1959-ben még az volt a probléma, hogy a magánkisiparosok zárkoztak el az elől, a múlt évben viszont igényelték már a tanulókat, azonban

nem tudtak elegendőt szerződtetni. Ennek oka az volt, hogy az iskolából kikerülő fiatalokkal nem foglalkoztak. Ezek többsége az állami vállalatokat és szövetkezeteket »rohanta« meg. Természetesen, korlátlan számban ott sem alkalmaznak tanulókat. Viszont a magánkisipar megbecsült szakemberei — mert elsősorban ezeknek engedélyezik a tanulókat szerződtetését — ki tudják képezni a jövő szakembereit, akik később állami vállalatnál és szövetkezetnél is megállják a helyüket. Mégis — mivel a múlt évben az engedélyezett határidő után jelentkezőket nem alkalmazhattak — úgy határoztak a tanács, hogy tervszerűvé teszi ezt a munkát. Most, a tanítási időszakban felkeresik megbízottai a szak-

politikai és szakmai előadást hallgatnak a fiatalok, jól szórakoznak.

Egész éves versenyt hirdetnek meg, s ennek legjobbjai — akik szakmai tudásuk, magaviseletben, s még több más feltételben kitűnnek — év végén komoly elismerést kapnak. Az első helyezettet például több napos országjárásra mehet a KIOSZ költségén, s a további helyezettek is jelentős jutalmat kapnak.

Csüörtökön politikai akadémiai előadás

A politikai akadémia következő előadását a Köleső-nős Gazdasági és Segítő Tanácsról február 2-án, csüörtökön délután fél 3 órakor tartják meg a Szabadság Filmszínházban. Utána filmvetítés lesz.

„A doktorról” — utóljára

Kénytelen vagyok hozzászólni Vásárhelyi Júliának a Dél-Magyarországi vasárnapi számában megjelent cikkéhez, egyrészt, mert hivatkoztam rá, másrészt, mert Juhász Gyula szóbanforgó versét én közöltem először a Dél-Magyarországi 1959. augusztus 16-i számában. Már ott jeleztem — a kortársak, elsősorban Vásárhelyi Júlia levélbeli közlése alapján —, hogy a vers »állítólag« Cserrey Zsigmondról szól. Ezt követően azonban levelezésbe kerültem Tardos-Tauszig Armin lezármazottjával, akik egybehangzóan dr. Gál Artúr (1872–1934) farsádi orvost nevezték meg a vers és a grafika tárgyának. Vásárhelyi Júlia tévedett, amikor a képet és a verset »elválasztotta« egymástól, hiszen Juhász verse Tauszig albumában, a képek mintegy a magyarító szövegeként jelent meg, éppen úgy, ahogyan Móra és Cserzy prózai írásai is a többi linóleum-metszet mellett.

Péter László

Vihar és kánikula

Vasárnap szélviharok söpörtek végig Anglián, nagy pusztítást okozva a szigetország belsejében és partjain. Derbyben a szél következtében egy épület fala leomlott és két személy halálát okozta.

Az ausztráliai Sydneyben ugyanakkor vasárnap rekordhőmérsékletet mértek: 41,5 fok Celsiusra. A kórházak megteltek a hőségtől elájlult személyekkel.

Szegedi Nemzeti Színház

Octav Enigarescu

A Bukaresti Opera- és Balettszínház magánénekeseinek vendégfelleptével

Ma, Kedd este 7 órakor:

Február 2-án, csüörtök este 7 órakor:

A SEVILLAI BORBELY

TRUBADÜR

Jegyelővétel a színház jegyvénztáránál de. 9—1-ig, du. 2 órától. Vasárnap de. 11—1-ig, du. fél 3 órától. (Tel.: 33-61.), üzem közönségszervezőknél. Közönségszervező iroda a színházban. Tel.: 33-65.